

Men skulde det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valokreds ønske at vide, hvad der staar i Forordningen af 25de Marts 1791, som det ærede Medlem paaberaabte sig, og som for Resten gjaeldt for andre Forhold, end her er Tale om, saa hedder det der: „Finde Bønderne, at de eller deres Fjolk ved et eller andet Arbejde kunne udholde længere end 10 Timer, og de, for at fremme samme og spare Tiden, ønske at vedblive Arbejdet, da bør deres Tjenestehende dog ikke i saadanne Tilfælde vægre sig ved at arbejde længere“. (B. Holm: Deres Tjenestehende, ikke de selv!). Naturligvis ogsaa de selv. Naar de eller deres Fjolk kunne arbejde længere — det er paa Hovmarken — og de ønske at gøre det for at fremme Arbejdet, bør Tjenestefolkene ikke vægre sig ved det (Afbrudelse). Det er Bønderne, der ønske at arbejde længere; det er en Forudsætning for Bestemmelsen. Jeg hæveder altsaa, at vi intet Forbillede have her i Landet for, hvad man nu vil staa ind paa, og at der ikke findes noget saadant Forbillede, derom vidner selve Lovforslaaget meget tydelig — thi fandtes der et virkeligt Forbillede her, maatte Lovforslaget siges at være saa mangelfuldt affattet, at vi ikke kunde være det bekendt. Lad os lovgive paa Omraader, hvor vi nogenlunde kunne overse Virkningerne af, hvad vi gøre, men det tror jeg ikke, vi kunne her i det store og hele.

Ordføreren for Forslagsstillerne (S. Jensen): Det ærede Medlem fra Næstved beklagede sig — jeg skal indrømme, med Ret — over, at han ikke havde faaet Svar paa et Par Spørgsmaal, han stillede til mig i Mandags. Jeg glemte det, da jeg sidste Gang havde Ordet. Det ærede Medlem interesserer sig særlig for at faa at vide, om Tørvestærkerne nede i den Mose (Vund: Og de andre med!) — ja, naturligvis, men nu holder det ærede Medlem sig til den Mose dernede — om deres Arbejde maatte anses for et særligt Erhverv, og hvorledes de overhovedet vilde være stillede. For ikke at forlænge Forhandlingen herom, skal jeg sige, at, hvis der er en Del Arbejdere, der selvstændig stære Tørv i Mosen og sælge dem f. Eks. til en eller anden Virksomhed, og de ikke have nogen Arbejdere under sig, men arbejde for egen Regning, komme de ikke ind under Loven; men er det Arbejdere, som stære Tørv for Landmændene, for Bønderne, i hvis Tjeneste de staa, drives denne Virksomhed ikke som særligt Erhverv. Det kommer ikke an paa, selvfølgelig, hvilket særligt Erhverv Arbejderen har; en Maler f. Eks. er Haandværker, men hvis han tager

Stilling som Bondekarl, kan det ikke nytte at sige, at han skal behandles efter Haandværkernes Arbejdstilfaar. Det Arbejdsforhold, han træder ind i, er selvfølge lig det, der bliver bestemmende for, hvorledes han skal behandles i Henshold til Lovgivningen. En Landmand, der stærer Tørv til eget Forbrug, driver det ikke som særligt Erhverv, den, der arbejder derved, bliver ikke at betragte som andet end Landmandens Arbejder. Men derimod bliver Forholdet et andet, hvis denne Tørvestærking er knyttet til Fabriksvirksomhed, og det var vist det, det ærede Medlem tænkte paa. For saa vidt denne Fabriksvirksomhed i Almindelighed og det Arbejde, der udføres, kommer ind under Loven, vil Tørvestærkingen ogsaa komme ind under Loven. Talen om Vansteligheden ved at kontrollere, om der arbejdes en lille Smule længere eller kortere, er jo af den Slags Ting, som i Virkeligheden ikke har noget at behde. Fra flere ærede Talere og særlig det ærede Medlem fra Aalborg foreligger der flere Udtalelser om, at jeg har sagt noget, jeg ikke mener. Jeg er mig ikke noget saadant bevidst; men jeg gaar i hvert Tilfælde ud fra, at naar de Herrer paastaar, at det, for at forhindre Overtrædelse af denne Lov, vil være nødvendigt at have lige saa mange Politibetjente som Arbejdere, saa sige de Herrer noget, som de ikke mene. Saa sagde det ærede Medlem fra Næstved samtidig, at Affordarbejde vilde blive næsten umuligt. Jeg ved ikke, hvorfra det ærede Medlem har sit Kendskab til Affordarbejde; thi havde han noget Kendskab dertil, vilde han vide, at det allerbeste Arbejde udføres nu i Afford mellem Haandværkerne. Men der er ikke Tale om, at den ene arbejder i 12—14 Timer og den anden kun i 10 Timer; de slutte som Regel Arbejdet paa samme Tid, og der vil ikke ske nogen Forskel i den Henseende, naar der bliver sat en anden Grænse for Arbejdstiden. Inde paa en Fabrik vil det som Regel selvfølgelig ikke kunne tillades nogle enkelte at arbejde, selv om de ere langsomme eller have særlig Lyst til at arbejde, ja, de saa overhovedet ikke Lov til at blive der af den simple Grund, at man ikke kan lade en Fabriksvirksomhed gaa, fordi en enkelt eller nogle saa ville bestæftiges. Disse Indvendinger ere meget stærkt søgte, og man vilde heller ikke gøre disse Indvendinger, hvis Opgaven ikke var for enhver Pris at søge at vanstelliggøre en Betragtning af selve Sagens Kernepunkt.

Det ærede Medlem kom dernæst til at tale om — hvad han ogsaa gjorde i Mandags — hvordan det vilde gaa med Typografernes Overarbejdspenge og Overarbejds-